

บทที่ ๑

การถอนสภาพที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ

๑. ประเภทที่ดินและความหมาย

การถอนสภาพ หมายถึง การถอนสภาพตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่มีผลทำให้ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือที่ดินที่ได้มีการหวงห้ามหรือสงวนไว้ตามความต้องการของ ทบวงการเมืองซึ่งมิได้ตกเป็นที่ราชพัสดุ เปลี่ยนสถานะหรือฟื้นสภาพจากการเป็นที่ดินนั้น ๆ เพื่อนำไปใช้ ประโยชน์อย่างอื่น ที่ดินที่จะถอนสภาพจะต้องเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ถ้าการถอนสภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ ที่ดินที่ถอนสภาพแล้วดังกล่าว จะตกเป็นที่ราชพัสดุ ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมีต้องนำขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ส่วนการถอนสภาพที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาผลประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินดังกล่าวจะตกเป็นที่รกร้างว่างเปล่าเพื่อให้อธิบดีหรือทบวงการเมืองที่ได้รับมอบหมายนำไปจัดหา ผลประโยชน์ตามมาตรา ๑๐, ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต่อไป

๒. ข้อกำหนดและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ มาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๒.๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และ การจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๓ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๒๓/ว ๑๐๙๖๒ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ทบวงการเมือง ขอใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒.๔ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๕๙๑ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เรื่อง มาตรการเกี่ยวกับการอนุมัติให้ส่วนราชการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์

๒.๕ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๓๓๑๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ

๒.๖ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๑๘๓๓ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙ เรื่อง มาตรการเกี่ยวกับการอนุมัติให้ส่วนราชการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์

๒.๗ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๕๙๕๑ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองขอถอนสภาพหรือขึ้นทะเบียนที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ

๒.๘ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๑๖๘๕๑ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง ชักซ้อมความ เข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ

๒.๙ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๑๕๗๘ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ

๓. การดำเนินการ

๓.๑ ให้ทบวงการเมืองผู้ขอมีหนังสือแสดงความประสงค์ขอลอนสภาพที่ดินกรณีที่ดินตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครให้ยื่นต่ออธิบดีกรมที่ดิน จังหวัดอื่นยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด (กรณีผู้ขอไม่ใช่ทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดินให้ผู้ขอแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดที่เป็นทบวงการเมืองยื่นขอแทน) พร้อมเอกสารหลักฐาน ดังนี้

(๑) โครงการ โดยแสดงเหตุผลความจำเป็น กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ งบประมาณ ตลอดจนรายละเอียดของกิจกรรมต่าง ๆ

(๒) แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งของที่ดินที่ขอ สถานที่สำคัญ และเส้นทางคมนาคม บริเวณใกล้เคียงโดยรอบ พร้อมภาพถ่ายรอบแปลงที่ดิน

(๓) สำเนาแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ แสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินที่ขอลอนสภาพทั้งฉบับ เพื่อประกอบการตรวจสอบและสามารถอ่านการลงคำพิกัดในรูปแบบที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา

ตรวจสอบว่าผู้ขอเป็นทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือไม่ ที่ดินที่ขอลอนสภาพอยู่ในแปลงที่สำรวจความเหมาะสมที่จะให้ใช้เพื่อประโยชน์ในทางราชการ (Zoning) หรือไม่ และขัดต่อกฎหมายผังเมืองหรือไม่ หากไม่อยู่ในแปลงที่กำหนดเพื่อให้ใช้ประโยชน์ในราชการให้ดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๑๘๓๓ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙ เรื่องมาตรการเกี่ยวกับการอนุมัติให้ส่วนราชการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์

๓.๒ ให้อำเภอสอบสวนประวัติความเป็นมา เพื่อใช้เป็นหลักการและเหตุผลในร่างพระราชกฤษฎีกา และเพื่อให้ทราบการเป็นที่สาธารณประโยชน์สำหรับราษฎรใช้ร่วมกันในลักษณะใด ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน การสอบสวนต้องได้ความดังนี้

(ก) มีการสงวนหวงห้ามหรือไม่ หากมีเป็นการสงวนหวงห้ามตามบทกฎหมายใด หวงห้ามไว้เพื่อการใด ตั้งแต่เมื่อใด

(ข) มีสภาพเป็นที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างไร เช่น ทางบก ทางน้ำ ที่ห้วย ที่หนอง ที่ชายทะเล ที่ชายตลิ่ง เป็นต้น ปัจจุบันมีสภาพอย่างไร มีการตั้งเงินหรือไม่ หากมีการตั้งเงินเกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือโดยประการอื่น หากเป็นที่ชายทะเล หรือที่ชายตลิ่งน้ำท่วมถึงหรือไม่ อย่างไร

(ค) เป็นที่ดินซึ่งมีผู้อุทิศหรือบริจาคให้เป็นที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันผู้ใดเป็นผู้อุทิศหรือบริจาค และให้ใช้ร่วมกันเพื่อการใด ตั้งแต่เมื่อใด มีหลักฐานการอุทิศหรือไม่ อย่างไร

(ง) หากเคยมีการใช้ประโยชน์ร่วมกันมาก่อน ได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างไร ตั้งแต่เมื่อใด ปัจจุบันยังใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือเลิกใช้แล้ว หากเลิกใช้แล้ว เลิกใช้ตั้งแต่เมื่อใด เพราะเหตุใด เป็นการเลิกใช้ทั้งแปลงหรือเลิกใช้บางส่วน อย่างไร

(๒) กรณีเป็นที่ดินที่ได้หวงห้ามหรือสงวนไว้ตามความต้องการของทบวงการเมืองใด การสอบสวนต้องได้ความว่า เป็นการสงวนหวงห้ามตามบทกฎหมายใด ของหน่วยงานใด สงวนหรือหวงห้ามไว้เพื่อการใด หน่วยงานนั้น ๆ ได้เคยใช้ประโยชน์ตามที่ตั้งหวงห้ามไว้หรือไม่ อย่างไร ปัจจุบันยังมีการใช้ประโยชน์ หรือเลิกใช้แล้วหรือไม่ อย่างไร

๓.๓ ให้ผู้ขอประสานหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา เพื่อยื่นเรื่องราวขอรังวัดจัดทำแผนที่ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขาหรือสำนักงานที่ดินส่วนแยก แล้วแต่กรณี

การจัดทำให้ดำเนินการตามหลักวิชาการแผนที่ โดยมีกรอบแนวทางดังนี้

(๑) มาตรฐานและการจัดวางรูปแผนที่ ให้ใช้มาตรฐานหลัก ๑ : ๕,๐๐๐ หรือ ๑ : ๕๐,๐๐๐ หรือ ๑ : ๒๕๐,๐๐๐ อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยพิจารณาความเหมาะสมจากขนาดเนื้อที่ควบคู่กับการจัดวางรูปแผนที่ให้อยู่ภายในกรอบขนาดกระดาษ A ๔ เว้นแต่กรณีที่ดินที่มีขนาดใหญ่หรือเล็กจนเกินไปจะใช้มาตรฐานอื่น และ/หรือจะใช้กรอบแผนที่ขนาดอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ก็ได้ (ตามตัวอย่างรูปแผนที่ภาคผนวก)

(๒) รูปแผนที่และรายละเอียดในแผนที่ ให้แสดงแนวเขตที่ดินที่ขออนุญาตจำนวนเนื้อที่ที่ขออนุญาต และแสดงเขตข้างเคียงติดต่อกันให้ชัดเจน ดังนี้

(ก) กรณีขออนุญาตที่ดินบางส่วนให้แสดงแนวเขตที่ดินที่ขออนุญาตที่ดิน ส่วนคงเหลือ และเนื้อที่คงเหลือให้ชัดเจน

(ข) กรณีที่ดินติดที่ดินของเอกชน ให้ระบุที่ “ที่ดินที่มีการครอบครอง” แต่หากที่ดินของรัฐ ให้ระบุที่ “ที่สาธารณประโยชน์ ที่ราชพัสดุ หรือที่รกร้างว่างเปล่า” แล้วแต่กรณี พร้อมชื่อเรียกและหนังสือสำคัญ (ถ้ามี)

(ค) กรณีที่ดินติดทางบกหรือทางน้ำ ให้แสดงเส้นทางดังกล่าวให้จัดกรอบแผนที่ หากเส้นทางดังกล่าวเป็นทางแยกหรือทางตัน ให้แสดงให้เห็นปรากฏในแผนที่ด้วย

(ง) กรณีที่ดินติดทางสาธารณะ ให้ระบุว่าเป็นทางลาดยางหรือลูกรัง หากมีชื่อเฉพาะ ให้ระบุชื่อเฉพาะให้ปรากฏด้วย และให้ระบุเพิ่มเติมว่า เส้นทางนั้น ๆ ไปเข้าบ้าน หรือตำบล หรืออำเภออะไรที่อยู่ถัดไปจากท้องที่ที่ขออนุญาต

(จ) กรณีที่ดินติดทางหลวงแผ่นดินหรือทางหลวงชนบท ให้ระบุชื่อ และหมายเลขทางหลวงกำกับเส้นทางดังกล่าว และให้ระบุเพิ่มเติมว่าเส้นทางนั้น ๆ ไปอำเภอใดที่อยู่ถัดไปจากอำเภอที่ขออนุญาต หากเส้นทางนั้นไปบรรจบทางหลวงแผ่นดินหรือทางหลวงชนบทเส้นอื่นก่อนถึงอำเภอที่อยู่ถัดไป ให้ระบุว่าเป็นไปบรรจบทางหลวงแผ่นดินหรือทางหลวงชนบทชื่อใด หมายเลขใด

(ฉ) ในกรอบแผนที่ภายใต้มาตรฐานที่กำหนดไว้ หากมีสถานที่สำคัญ เช่น วัด โรงเรียน สถานที่ราชการ ฯลฯ ให้แสดงที่ตั้งสถานที่พร้อมระบุชื่อ และแสดงสัญลักษณ์ให้ปรากฏในแผนที่

(ช) ให้แสดงค่าพิกัดที่ตั้งของที่ดินที่ขออนุญาตที่ขอบแผนที่ด้วยค่าพิกัดระบบใดระบบหนึ่ง คือ ระบบภูมิศาสตร์หรือระบบพิกัดฉาก UTM

(ซ) จัดทำสำเนาต้นร่างแผนที่ รายการรังวัด (ร.ว.๖๗) และรายการคำนวณ

(๓) กรณีขออนุญาตบางส่วน และที่ดินที่ขออนุญาตมีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว ให้หมายสีแสดงแนวเขต ระบุจำนวนเนื้อที่ที่ขออนุญาตและเนื้อที่คงเหลือ ให้ปรากฏในสำเนาแผนที่หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

๓.๔ ให้ผู้ขอจัดทำแผนผังการใช้ที่ดินโดยสอดคล้องกับแผนงาน / โครงการ ที่ปรากฏตามคำขอ โดยยึดเนื้อที่และรูปแผนที่เป็นกรอบในการจัดวางผัง กำหนดมาตรฐานตามความเหมาะสม แสดงรายละเอียดของ

กิจกรรมต่าง ๆ และการใช้พื้นที่ในแต่ละกิจกรรมที่ปรากฏในแผนงาน / โครงการ โดยหมายสีและแสดงเนื้อหาให้เห็นขอบเขตการใช้พื้นที่ให้ชัดเจน

กรณีขอลอนสภาพเพื่อนำที่ดินไปใช้สร้างศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค ให้นำแผนผังการใช้ที่ดินดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการเสียก่อน

๓.๕ ผู้ขอประสานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขอความเห็นจากที่ประชุมสภาท้องถิ่นและจัดประชุมราษฎรที่เคยใช้ประโยชน์ร่วมกัน เพื่อให้ความเห็นว่าจะถอนสภาพที่ดินแปลงนี้จะขัดข้องและได้รับความเดือดร้อนหรือไม่ อย่างไร โดยระบุในรายงานการประชุมให้ชัดเจนว่า ขัดข้องและเดือดร้อนหรือไม่ และมีกระบวนการรับฟังความเห็นราษฎรด้วย

๓.๖ จังหวัดทำหนังสือขอความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(๑) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัด เพื่อสอบถามว่าที่ดินอยู่ในเขตพระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินหรือไม่ หากอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินให้ดำเนินการตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๓๒๓/ว ๑๐๙๖๒ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เมื่อได้รับแจ้งจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินนั้นเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไปแล้วก็ให้ดำเนินการเป็นเรื่องขอขึ้นทะเบียนที่ดิน เพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ ตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

(๒) หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาว่าที่ดินอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือเขตป่าไม้ถาวรหรือไม่ ถ้าอยู่ หากจะถอนสภาพเพื่อให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ จะมีข้อขัดข้องประการใด หรือไม่

(๓) สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด เพื่อพิจารณาว่ามีข้อขัดข้องทางด้านผังเมืองหรือไม่

(๔) อำเภอมีความเห็นเกี่ยวกับการถอนสภาพที่ดินอย่างไร

๓.๗ ให้คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐตรวจสอบพิจารณาว่า พื้นที่ดังกล่าวมีความเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ตามแผนผังโครงการหรือไม่ อยู่ในโซนหรือแผนการใช้ที่ดินที่จังหวัดกำหนดหรือไม่ มีข้อขัดข้องด้านผังเมืองหรือไม่ เนื้อที่ที่ขอลอนสภาพมีความเหมาะสมหรือไม่ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุด ซึ่งควรให้ถอนสภาพได้เท่าที่จำเป็นแก่การใช้ประโยชน์ในราชการจริง ๆ เพื่อที่จะอนุรักษ์ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังหรือคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะหรือไม่ อย่างไร

๓.๘ จังหวัดมีความเห็นเกี่ยวกับการถอนสภาพที่ดินอย่างไร

๓.๙ ให้ตรวจสอบเอกสารตามแบบตรวจสอบที่ส่งมาพร้อมนี้ให้ครบถ้วนก่อนส่งเรื่องไปให้กรมที่ดินพิจารณา โดยให้เจ้าหน้าที่ หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการที่ดิน และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลงนามกำกับแล้วแนบไปพร้อมกับเรื่องราวด้วย

๓.๑๐ กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน ให้ยื่นคำขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ และตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ ๐๕๑๑.๓/ว ๓๓๑๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗

๔. ขั้นตอนการดำเนินการของกรมที่ดิน

๔.๑ กรมที่ดินประสานกรมการปกครอง เพื่อตรวจสอบตำแหน่งที่ตั้ง และกรมโยธาธิการและผังเมือง ให้ความเห็นด้านผังเมือง

๔.๒ กรณีอยู่ในบัญชีเมืองหลักตามมติคณะรัฐมนตรีและมีวัตถุประสงค์เป็นที่ตั้งหน่วยงานระดับจังหวัด ระดับภาค หรือศูนย์ ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาให้ความเห็น ยกเว้นเป็นหน่วยงานระดับท้องถิ่น สถานศึกษา สถานพยาบาล และหน่วยงานเกี่ยวกับความมั่นคง

๔.๓ ยกร่างพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพแล้วแต่กรณี พร้อมบันทึกหลักการ และเหตุผล แผนที่ย้ายเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการให้ถอนสภาพที่ดินก่อนส่งให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณา

๔.๔ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๔.๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา หากเป็นพระราชบัญญัตินำเข้าสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พิจารณา

๔.๖ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำทูลเกล้าเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย แล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕. ขั้นตอนการดำเนินการของกรมที่ดินและจังหวัด เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

กรมที่ดิน แจ้งผู้ขอ กรมธนารักษ์ทราบ และให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำทะเบียนที่ดินที่ถูกถอนสภาพตามแบบท้ายระเบียบฯ

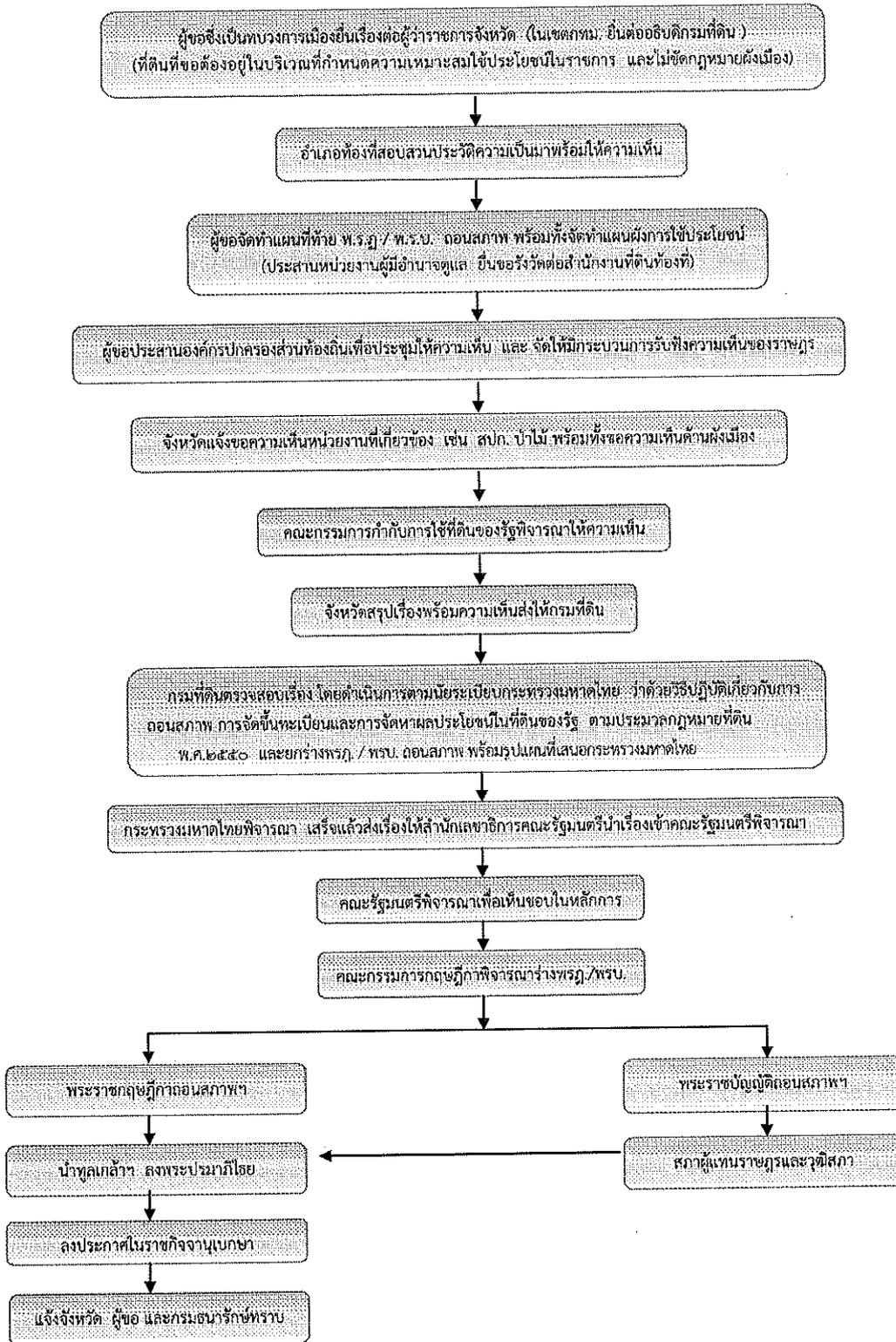
(๒) นำรูปแผนที่ลงในระวางแผนที่ ระวางภาพถ่ายทางอากาศ

(๓) ปิดประกาศการถอนสภาพ ณ สำนักงานที่ดิน ที่ทำการอำเภอ ที่ทำการกำนันและบริเวณที่ดิน

(๔) หมายเหตุในทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ ว่ามีการถอนสภาพทั้งแปลง หรือบางส่วน โดยระบุเนื้อที่ที่ถอนสภาพด้วย

(๕) กรณีมีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง หากถอนสภาพทั้งแปลง ให้หมายเหตุและจำหน่าย โดยแจ้งธนารักษ์พื้นที่ขอเปลี่ยนแปลงให้ตรงสภาพความเป็นจริง หากเป็นการถอนสภาพบางส่วน ให้แก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ตรงตามความเป็นจริง

ขั้นตอนการดำเนินการถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์

หมายเหตุ

- กรณีประชาชนยังใช้ประโยชน์อยู่ต้องจัดหาที่ดินอื่นทดแทน และขอความเห็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท้องถิ่น โดยจะต้องออกเป็นพระราชบัญญัติ
- หากผู้ขอมีความจำเป็นเร่งด่วนสามารถขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้เป็นการชั่วคราวคราวละไม่เกิน ๕ ปี และเสียค่าตอบแทนตามมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๕๕๓ ซึ่งสามารถดำเนินการไปในคราวเดียวกันกับเรื่องขอถอนสภาพ